

Jaarverslag 2017 commissie Jaarboek

De commissie Jaarboek bestond in 2017 uit de volgende personen: Wijnand Renden (voorzitter), Corstiaan Prince (secretaris), Rob van Leeuwen, Huib Uil en Lydia Mol-Sipman.

Vrijdag 24 november jl. verscheen de 42ste editie van de Kroniek van het Land van de Zeemeermin (Schouwen-Duiveland). De presentatie vond zoals gebruikelijk plaats tijdens de najaarsvergadering, die dit jaar werd gehouden in een goed gevuld Tonnenmagazijn in Brouwershaven. Het eerste nummer reikte Wijnand Renden, voorzitter van de redactiecommissie Jaarboek, uit aan Anita de Munnik, de scheidend voorzitter van de Vereniging Stad en Lande. Hierna kwam de presentatie in de vertrouwde handen van Lydia Mol-Sipman.

Ook deze jaargang bevat de Kroniek een reeks boeiende artikelen die verschillende aspecten van de eilandelijke historie beslaan: van visserijvoorschriften in Brouwershaven in de zestiende eeuw tot bombardementsslachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog.

Het eerste artikel komt van Adri van Vliet en gaat over de visserij in Brouwershaven in de zestiende eeuw. Centraal in zijn verhaal staat een keur uit 1544 door Maximiliaan van Bourgondië. Deze bevatte allerlei kwaliteitseisen waaraan de haringvisserij moest voldoen. Van Vliet gebruikt hiervoor een bron die tot op heden aan de aandacht van onderzoekers was ontsnapt.

In 'Mislukt en toch gelukt' behandelt oud-predikant Adriaan le Coq het leven en werk van dr. Johannes Helder, die met een korte onderbreking tussen 1885 en 1930 predikant was in Zierikzee. Helder was een predikant met een sociale inborst en vrijzinnige opvattingen; zo was hij 45 jaar voorzitter van de Vrijmetselarij in Zierikzee.

Martin van den Broeke schrijft over hofsteden en buitenplaatsen op Duiveland in de periode 1600-1750. Vergeleken met Schouwen, met name Noordgouwe, was het buitenleven op Duiveland kleinschalig en kende het slechts een korte bloeiperiode. Het waren vooral regenten uit Zierikzee die zich hier vestigden en geen ambachtsheren. Gaandeweg kwam steeds meer grond op Duiveland in handen van landbouwers en raakten de buitenverblijven in de vergetelheid.

In 'De zaak Vollgraff' gaat redactielid Huib Uil in op het ontslag van dr. Johan Adriaan Vollgraff, die in het cursusjaar 1905-1906 exacte vakken doceerde aan de HBS in Zierikzee, maar op didactisch vlak ernstig tekort schoot. Zijn ontslag verdeelde de eilandelijke opinie en kreeg zelfs landelijke aandacht.

Corstiaan Prince analyseert in zijn bijdrage het Britse vergissingsbombardement op Zierikzee in 1917. Uit zijn reconstructie blijkt dat vooral door een ongelukkige samenloop van omstandigheden een Brits vliegtuig zijn bommen per ongeluk afwierp boven Zierikzee, in plaats van het beoogde doelwit Zeebrugge.

Het broodbakproces staat centraal in het artikel van Adriaan J. Rotte. Aan de hand van zijn familiegeschiedenis geeft hij een bijzonder inkijkje in de geschiedenis van een alledaags maar o zo belangrijk beroep.

Het slotartikel komt van Jop Steenhof de Jong en Wim de Vrieze. Dit schrijversduo heeft een inventarisatie gemaakt van alle inwoners van Schouwen-Duiveland die tijdens de Tweede Wereldoorlog als gevolg van oorlogshandelingen zijn omgekomen. Uiteindelijk komen ze uit op 205 namen, een aanzienlijk hoger aantal dan ze vooraf hadden verwacht.

De commissie Jaarboek wil op deze plaats graag haar sponsors bedanken, die ook dit jaar weer een fraaie uitgave mogelijk maakten. Een uitgave die bovendien voor het eerst volledig in kleur is verschenen. Hun namen zijn vermeld in de colofon van het jaarboek.